

Zapytanie ofertowe nr MJR/03/10/2025

Fundacja WWF Polska zaprasza do składania ofert na **Wykonanie analizy prawnych rozwiązań zapewniających trwałość obszarów prywatnie chronionych (Private Protected Areas – PPA)**

1. Kontekst i cel analizy

Obszary prywatnie chronione (ang. *Private Protected Areas*, PPA) to fragmenty przyrody objęte ochroną z inicjatywy podmiotów niepublicznych – właścicieli prywatnych, organizacji pozarządowych, biznesu. Zgodnie z definicją Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN), są to obszary: „zarządzane w sposób zgodny z celami ochrony przyrody, na mocy prawnego lub trwałego mechanizmu, przez podmioty inne niż państwowe”.

PPA pełnią istotną rolę w **uzupełnianiu publicznych systemów ochrony**, szczególnie na terenach cennych przyrodniczo, które nie zostały objęte statusem parku narodowego, rezerwatu czy obszaru Natura 2000. Odgrywają także coraz większą rolę w realizacji globalnych celów ochrony przyrody, takich jak:

- 30x30 – objęcie 30% powierzchni Ziemi ochroną do 2030 roku (Cel Kunming-Montreal),
- strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej 2030,
- wzrost znaczenia mechanizmów rynkowych i prywatnych inwestycji w ochronę przyrody (ESG, taksonomia UE).

W Polsce brakuje systemowego podejścia do trwałej ochrony PPA.

Mimo, że m.in. organizacje pozarządowe, czy prywatni właściciele podejmują działania ochronne, status prawny obszarów prywatnie chronionych bywa niejednoznaczny lub nietrwały. W odróżnieniu od krajów takich jak:

- USA, Kanada – gdzie funkcjonują conservation easements (trwałe ograniczenia prawa własności)
 - *Właściciel gruntów zawiera umowę z organizacją ochrony przyrody lub agencją rządową, ograniczając określone sposoby użytkowania ziemi w zamian za korzyści podatkowe.*
 - *Umowa jest trwała (wiąże przyszłych właścicieli).*
- Australia – z prawnie wiążącymi porozumieniami wieczystymi
 - *Programy takie jak Covenanted Programs zapewniają korzyści podatkowe w zamian za długoterminową ochronę gruntów.*
- Niemcy – gdzie rezerwaty mogą powstawać także na gruntach prywatnych na mocy decyzji administracyjnych

- RPA- Prywatne rezerваты przyrody
 - *Możliwość uzyskania oficjalnego statusu rezerwatu i powiązanych korzyści (np. dotacji).*
 - *Status może być ustanowiony na stałe, ograniczając przyszłe zmiany użytkowania.*
- Brazylia (RPPN - Reservas Particulares do Patrimônio Natural)
 - *Właściciele gruntów mogą dobrowolnie zarejestrować teren jako RPPN.*
 - *Gwarancja trwałej ochrony wynikająca z prawa federalnego.*

Dlatego też szukamy rozwiązań możliwych do zaimplementowania w Polsce w celu poprawy trwałości obszarów prywatnie chronionych.

Przedmiot zapytania:

Przedmiotem zapytania jest opracowanie **analizy rozwiązań prawnych i instytucjonalnych**, które:

- zapewniałyby trwałość ochrony przyrody na terenach prywatnych w Polsce
- mogłyby stanowić podstawę do stworzenia systemowego modelu PPA
- będą zgodne z kierunkami Unijnej polityki ochrony przyrody i zobowiązaniami Polski w tym zakresie

Ogólny zakres analizy (poszerzony w opisie poniżej):

- Opis obecnego stanu prawnego w Polsce w zakresie możliwości trwałej ochrony przyrody na gruntach prywatnych.
- Identyfikacja istniejących barier prawnych i instytucjonalnych w Polsce.
- Wskazanie rekomendacji dotyczących:
 - możliwych zmian legislacyjnych,
 - rozwiązań wzmacniających trwałość ochrony (m.in. przez instrumenty cywilnoprawne, narzędzia finansowe, rolę NGO),
 - potencjalnych modeli instytucjonalnych opartych na dobrych praktykach.

Przedmiotowa analiza ma mieć możliwie zwięzłą formę i skupiać się na praktycznych rozwiązaniach, potencjalnie możliwych do zaimplementowania w Polsce. Nie oczekujemy przygotowania tekstu od strony graficznej. Nie wykluczamy w przyszłości możliwości publikacji całości lub części analizy.

Szczegółowy zakres analizy:

1. Analiza międzynarodowych regulacji i dobrych praktyk w zakresie PPA

- Studium przypadków z krajów, które skutecznie wdrożyły mechanizmy trwałej ochrony PPA, a które to mechanizmy mogłyby mieć zastosowanie w Polsce.

2. Analiza obecnego stanu prawnego w Polsce

- Jakie przepisy obecnie regulują prywatne obszary chronione w Polsce (np. ustawa o ochronie przyrody, prawo własności, prawo rolne, plany zagospodarowania przestrzennego)?
- Czy istnieją mechanizmy, które mogłyby pełnić funkcję ochrony PPA, np.:

25
LAT W POLSCE

WWF Polska

ul. Usypiskowa 11

02-386 Warszawa

Tel. +48 22 660 44 33

kontakt@wwf.pl

www.wwf.pl

- Rejestr form ochrony przyrody
 - Umowy cywilnoprawne między właścicielami a instytucjami ochrony przyrody
 - Możliwości wykorzystania obszarów Natura 2000
- Bariery prawne dla tworzenia i trwałości PPA w Polsce (np. brak instrumentów finansowych, kwestie własnościowe).

3. Propozycje wdrożenia mechanizmów ochrony PPA w Polsce

- Możliwe ścieżki legislacyjne, np.
 - Nowa ustawa o prywatnych obszarach chronionych.
 - Zmiany w istniejących przepisach (np. ustawie o ochronie przyrody, kodeksie cywilnym).
 - Możliwość implementacji umów ochronnych (np. Conservation Easements w formie cywilnoprawnej).
- Możliwe instrumenty prawne zapewniające trwałość PPA, np.:
 - Obowiązkowy wpis do rejestru PPA.
 - Mechanizmy zachęt finansowych (ulgi podatkowe, dotacje).
 - Przenoszalność ochrony na przyszłych właścicieli (wieczyste zobowiązanie ochronne).

4. Analiza ekonomiczna i społeczna

- Jakie korzyści ekonomiczne mogą wynikać z wdrożenia PPA w Polsce?
- Jakie są potencjalne bariery wdrożenia (np. niechęć właścicieli gruntów, koszty administracyjne)?
- Analiza skuteczności zachęt finansowych w innych krajach i ich potencjalne zastosowanie w Polsce.

5. Rekomendacje i wnioski

- Jakie rozwiązania prawne najlepiej pasują do polskiego systemu?
- Jakie kroki legislacyjne powinny/mogłyby zostać podjęte?
- Które instytucje powinny być zaangażowane w proces legislacyjny?
- Którzy interesariusze (NGO, właściciele ziemscy, leśnicy, administracja publiczna) mogą wspierać lub blokować zmiany
- Wariantowe scenariusze wdrożenia – np. model obligatoryjny vs. dobrowolny.
- Analiza ryzyka – jakie zagrożenia mogą pojawić się podczas wdrażania nowych przepisów?

Czas na wykonanie analizy – **do końca marca 2026 r.**

Dokumenty wymagane do złożenia oferty:

1. Oferta cenowa wraz z opisem świadczonych usług. Cenę należy obliczyć w taki sposób, by obejmowała wszelkie koszty, jakie poniesie Zamawiający w celu należytego wykonania przedmiotu zamówienia. Należy ją podać w kwocie brutto w polskich złotych.
2. Oświadczenie Wykonawcy o braku powiązań kapitałowych lub osobowych (załącznik nr 1);
3. Klauzula informacyjna RODO (załącznik nr 2);

Sposób i termin składania ofert

1. Osobą wyznaczoną do kontaktów z Wykonawcami w zakresie zapytania ofertowego jest Maria Jujka - Radziejewicz, adres e-mail: mradziejewicz@wwf.pl
2. Oferty należy przesłać drogą elektroniczną na adres: mradziejewicz@wwf.pl; afabisiak@wwf.pl
3. Ofertę należy złożyć w terminie do **13.10.2025**
4. Oferty złożone po terminie mogą nie być rozpatrywane.
5. Oferta składana mailowo w temacie wiadomości powinna odwoływać się do numeru referencyjnego Zapytania ofertowego MJR/03/10/2025

Uwagi końcowe:

1. Zamawiający dopuszcza przeprowadzenie negocjacji z wybranymi Wykonawcami co do zakresu zamówienia oraz ceny.
2. Niniejsze postępowanie nie podlega przepisom ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.
3. Zamawiający zastrzega sobie możliwość unieważnienia zapytania bez podania przyczyny. W przypadku unieważnienia, Zamawiający nie ponosi kosztów przygotowania ofert przez Oferentów.